

Posudek oponenta diplomové práce

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Helena Kafková

Oponent diplomové práce: Mgr. Magdalena Novotná, PhD.

Autor diplomové práce: Lucie Kušková

Obor: Pedagogika předškolního věku

Název práce: Mezioborové vazby výtvarné výchovy a rozvoj smyslové citlivosti v kontextu mateřské školy

Téma diplomové práce je zajímavé: význam rozvíjení smyslové citlivosti (vnímavosti) u dětí předškolního či raně školního věku. Autorka v práci popisuje svoji představu „budování studnice zkušeností“.

V teoretické části se Lucie Kušková snaží sledovat přístupy vedoucí k rozvoji smyslů v průběhu historie, resp. všímá si názorů vybraných pedagogů, kteří se rozvojem smyslů zabývali. Důraz na chronologičnost se místy jeví jako nadbytečná. Například v kapitole 1.1 zjednodušuje z nedostatku informací. Dále v textu píše o smyslové výchově a popisuje její východiska. Zařazuje definici klíčových pojmů, což jistě přispívá k přehlednosti textu. Jednu kapitolu věnuje Smyslové a duchovní výchově M. Pohnerové. Autorka tento přístup v kapitole 2.3.3 obhajuje, čímž zároveň formuluje pilíře vlastní pedagogické činnosti.

Výzkumná část je zpracována korektně. První částí výzkumu je dotazníkové šetření provedené mezi 10 učitelkami MŠ v okolí Kladna. Jeho výsledky autorka uceleně interpretuje v šesti zobecněných okruzích, čímž zároveň potvrzuje svoji schopnost analyzovat a zpracovávat informace. Na základě dotazníků Lucie Kušková formulovala podrobnější otázky, které dále položila 8 učitelkám. Tím se dobrala zajímavých zjištění. Mezi jinými např. „*S rozvojem smyslového vnímání mají učitelky velké zkušenosti, využívají k tomu smyslových her s propojením s různými předměty nebo instrumenty...K výtvarným aktivitám a k výtvarnému zobrazování smyslových vjemů však většina má odstup...Výtvarně převážně zobrazují zrakové vjemy, případně haptické prožitky...ostatní smyslové vjemy...nezobrazují výtvarně vůbec.*“ (s.36)

V praktické části autorka předkládá svůj celoroční výtvarný projekt Nejsme tady sami, realizovaný v MŠ Hřebeč. V jeho úvodu autorka jasně formuluje jeho cíle. Je vidět, že dokáže pracovat s kurikulárními dokumenty. Zaradí fakt, že mezi 8 hlavními cíli je pouze jeden výtvarný. Kvalita výtvarných aktivit je střídavá. Příkladně činnost „To je zmatek, když zvířata mají svátek“ se jeví jako příliš složitá. Děti slyší pohádku, Jak pejsek s kočičkou vařili dort, zpívají a dramatizují lidové písně o jídle, přinesou si domácí mazlíčky a tančí na Svěrákovu píseň. Na konci všech aktivit malují dort pejska a kočičky. Otázkou zůstává, které smyslové zkušenosti mohly v tomto případě vést k bohatšímu výtvarnému vyjádření pečení dortu? Všechny výtvarné aktivity obsahují příslušný oborový kontext. Každá z aktivit obsahuje sebereflexi autorky, ze které je patrné, že Lucie Kušková dokáže o vlastní pedagogické činnosti kriticky uvažovat, dále navrhuje další možné obměny výtvarných úkolů.

Otázky k obhajobě:

1. Vysvětlíte analogii mezi uměleckým dílem a dětskou prací. Ve výtvarných činnostech uvádíte oborový kontext. Vyberte jedno nebo dvě díla Olgy Karlíkové a vysvětlíte, v čem spatřujete podobnost mezi její prací a dětskými kresbami. Totéž ukažte s dílem M. Grygara.
2. Stručně shrňte, jaké výtvarné aktivity jste postavila na zrakovém, jaké na sluchovém, hmatovém čichovém aj. základě.
3. Spařujete nějaké rozdíly mezi metodou smyslové výchovy M. Pohnerové a obecně uplatňovaným rozvíjením smyslové citlivosti ve výtvarné výchově? Jaké?
4. Jak byste vysvětlila tvrzení, že vnímavost a citlivost podporuje přátelství, ohleduplnost a kamarádství?

Po formální stránce práce splňuje požadavky na DP. Je logicky členěna, stylisticky je správně. V několika případech se objevují zdrobnělé pojmy, pro které není v odborné řeči místo. Práci doporučuji k obhajobě.